

[Prima Pagină](#) > ... > [Dreptul Familiei Și Succesiunea](#) > [Regimul Bunurilor În Cadrul Căsătoriilor Și Al Parteneriatelor Civile](#) > [Efectele Patrimoniale Ale Parteneriatelor Înregistrate](#) > [France](#)

Efectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Există diferite forme de parteneriat înregistrat în acest stat membru? Explicați diferențele dintre acestea

În Franța, există un singur tip de parteneriat civil: Pactul civil de solidaritate (*pacte civil de solidarité*) sau PACS. Acest tip de parteneriat este definit la articolul 515-1 din Codul civil (*Code civil*) drept „un contract încheiat între două persoane fizice majore, de sexe diferite sau de același sex, în scopul organizării unui trai comun”.

Parteneriatele înregistrate au consecințe patrimoniale între parteneri și în relația cu terții, care sunt mai puțin extinse decât cele ale regimului matrimonial și țin seama de dorințele partenerilor.

Aceste raporturi patrimoniale sunt reglementate de un set de norme juridice privind competențele, titlurile de proprietate și drepturile și obligațiile partenerilor în timpul PACS-ului.

În caz contrar, partenerii sunt supuși unei forme de regim primar obligatoriu, indiferent de regimul patrimonial ales. În această privință, articolul 515-4 din Codul civil prevede că partenerii se angajează să coabiteze, precum și să își acorde ajutor material și asistență reciprocă. În plus, partenerii răspund, în principiu, în mod solidar față de terți pentru datoriile contractate de unul dintre aceștia pentru nevoile vieții cotidiene.

2 Există un cadru legal care reglementează aspectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate în acest stat membru? Ce prevede acesta? Căror forme de parteneriat înregistrat li se aplică acest cadru?

În temeiul legislației franceze, partenerii PACS pot alege între două regimuri patrimoniale.

În primul rând, regimul de drept comun (în absența unui acord specific), și anume separarea proprietății, precum și o prezumție de proprietate comună în absența unei dovezi în sens contrar. Astfel, fiecare partener continuă să administreze, să se bucure și să dispună în mod liber de propriile bunuri și fiecare dintre aceștia rămâne singurul responsabil pentru datoriile personale contractate înaintea sau în timpul pactului (articolul 515-5 din Codul civil). Numai în cazul în care se dovedește că bunul nu este proprietatea unuia dintre parteneri, se va considera că proprietatea este indiviză, fiecare deținând jumătate.

În al doilea rând, partenerii pot opta pentru un regim convenit de proprietate comună asupra bunurilor achiziționate după intrarea într-un PACS. Bunurile achiziționate împreună sau separat în cursul PACS-ului sunt considerate a fi deținute în comun de către parteneri, fiecare deținând jumătate (articolul 515-5-1 din Codul civil). Cu toate acestea, anumite bunuri menționate la articolul 515-5-2 din Codul civil rămân proprietatea exclusivă a fiecărui partener, de exemplu fondurile primite de fiecare partener după semnarea PACS-ului și care nu sunt utilizate pentru achiziționarea de bunuri, bunurile create și accesoriile acestora, bunurile personale, bunurile sau părțile de bunuri achiziționate cu fonduri care aparțineau unui partener înainte de înregistrarea

contractului inițial sau de modificare, bunurile sau părțile de bunuri achiziționate cu fonduri primite prin donație sau moștenire și, în sfârșit, părțile din bunuri achiziționate prin vânzarea la licitație a unui bun deținut de unul dintre parteneri în cadrul unei proprietăți comune sau ca urmare a unei donații.

Reamintim că PACS este singura formă de parteneriat civil din Franța.

3 În ce mod pot partenerii să își aleagă regimul patrimonial al parteneriatului înregistrat? Care sunt cerințele de formă în acest caz?

Partenerii pot încheia acordul PACS în fața unui ofițer de stare civilă (*officier de l'état civil*) sau în fața unui notar (*notaire*).

Articolul 515-3 din Codul civil prevede că „persoanele care încheie un pact civil de solidaritate fac o declarație comună în fața ofițerului de stare civilă pentru localitatea în care își stabilesc reședința comună sau, în cazul în care există un impediment grav în calea stabilirii unei astfel de reședințe, în fața ofițerului de stare civilă pentru localitatea în care își are reședința unul dintre parteneri”. Cu această ocazie, partenerii prezintă ofițerului de stare civilă contractul pe care l-au semnat.

Contractul PACS poate fi încheiat, de asemenea, printr-un act notarial. Notarul care întocmește actul obține ulterior declarația comună, înregistrează pactul și organizează formalitățile de publicare (articolul 515-3 al cincilea paragraf din Codul civil).

Partenerii pot opta pentru un regim de comunitate a bunurilor achiziționate după semnarea pactului, astfel cum este definit la articolul 515-5-1 din Codul civil. În caz contrar, aceștia vor fi supuși regimului legal de separare patrimonială prevăzut la articolul 515-5 din Codul civil.

În cursul unui PACS, partenerii pot decide să modifice sau să schimbe regimul patrimonial printr-un acord de modificare, care trebuie publicat în același mod ca pactul inițial. Acesta trebuie predat sau trimis ofițerului de stare civilă sau notarului care a primit documentul original spre înregistrare (articolul 515-3 al șaselea paragraf din Codul civil).

4 Există restricții în ceea ce privește libertatea de a alege un regim patrimonial pentru parteneriatul înregistrat?

Cu excepția cazului în care se prevede altfel în acord, regimul patrimonial pentru partenerii dintr-un PACS este regimul separării de bunuri. Cu toate acestea, partenerii pot decide în mod expres regimul de comunitate a bunurilor achiziționate după semnarea pactului definit la articolul 515-5-1 din Codul civil. „Partenerii pot opta în acordul inițial sau într-un acord de modificare pentru regimul de comunitate a bunurilor pe care le achiziționează, împreună sau separat, din momentul înregistrării acordurilor. Ulterior, aceste bunuri sunt considerate indivize, fiecare deținând jumătate, fără ca un partener să aibă un recurs împotriva celuilalt partener pentru o contribuție inegală”.

Indiferent de regimul ales, partenerii sunt supuși, de asemenea, unui regim primar obligatoriu care le definește drepturile și obligațiile între ei și față de terți. În această privință, articolul 515-4 din Codul civil prevede că partenerii se angajează să coabiteze, precum și să își acorde ajutor material și asistență reciprocă. În plus, partenerii răspund, în principiu, în mod solidar față de terți pentru datoriile contractate de unul dintre aceștia pentru nevoile vieții cotidiene.

5 Care sunt efectele juridice ale desfacerii sau ale anulării parteneriatului asupra efectelor patrimoniale ale parteneriatului înregistrat?

Articolul 515-7 din Codul civil prevede că PACS este dizolvat prin decesul unuia dintre parteneri sau prin căsătoria partenerilor sau a unui partener. În acest caz, dizolvarea produce efecte de la data evenimentului. Acesta este dizolvat, de asemenea, printr-o declarație comună a partenerilor sau printr-o decizie unilaterală a unui partener.

În relația dintre parteneri, dizolvarea PACS-ului produce efecte de la data înregistrării sale. Aceasta este

opozabilă terților din ziua în care au fost îndeplinite formalitățile de publicare.

Dizolvarea sau anularea parteneriatului implică lichidarea regimului patrimonial.

Conform articolului 515-7 al zecelea paragraf din Codul civil, partenerii sunt responsabili de lichidarea drepturilor și obligațiilor care decurg din PACS. Un judecător se va pronunța asupra consecințelor patrimoniale ale separării numai în cazul în care partenerii nu ajung la un acord.

Fiecare partener își recuperează proprietatea personală.

Proprietatea comună este împărțită în mod egal, cu excepția cazului în care se încheie acorduri contractuale diferite. De exemplu, nimic nu îi împiedică pe foștii parteneri să continue să dețină bunuri în comun.

Datoriile între parteneri trebuie să fie lichidate.

Dispozițiile privind alocarea preferențială prin partaj (articolele 831, 831-2, 832-3 și 832-4 din Codul civil) sunt aplicabile între parteneri.

6 Care sunt efectele juridice ale decesului unuia dintre parteneri asupra efectelor patrimoniale ale parteneriatului înregistrat?

Decesul unuia dintre parteneri are ca efect dizolvarea parteneriatului înregistrat, în ziua decesului, și implică lichidarea regimului patrimonial în conformitate cu aceleași modalități menționate mai sus.

În conformitate cu dreptul succesoral francez, partenerul supraviețuitor nu este un moștenitor legal. Acesta poate fi însă numit moștenitor într-un testament.

Partenerul supraviețuitor poate pretinde dreptul de posesie temporară, timp de un an, asupra bunului imobil ocupat efectiv ca reședință sa principală la data decesului (astfel cum se prevede la articolul 763 primul și al doilea paragraf).

Cu toate acestea, acest drept nu este o politică publică, iar persoana decedată își poate priva partenerul supraviețuitor de acest drept, prin testament.

Partenerul supraviețuitor poate solicita, de asemenea, o alocare preferențială a locuinței familiei în cazul în care persoana decedată a exprimat în mod expres această dispoziție în testamentul său (articolul 515-6 al doilea paragraf din Codul civil).

7 Ce autoritate are competența de a decide în ceea ce privește efectele patrimoniale ale parteneriatului înregistrat?

Judecătorul din cadrul instanței de dreptul familiei (*juge aux affaires familiales, JAF*) are competență în materia regimului de comunitate de bunuri între partenerii din cadrul unui PACS sau concubini [Legea nr. 2009-506 din 12 mai 2009 privind simplificarea legii (*loi n° 2009-506 du 12 mai 2009 sur la simplification du droit*), Decretul nr. 2009-1591 din 17 decembrie 2009 privind procedurile în fața judecătorului din cadrul instanței de dreptul familiei care se referă la regimurile matrimoniale și dreptul de proprietate comună (*décret n° 2009-1591 du 17 décembre 2009 relatif à la procédure devant le juge aux affaires familiales en matière de régimes matrimoniaux et d'indivisions*), Circulara CIV/10/10 din 16 iunie 2010 privind competențele judecătorului din cadrul instanței de dreptul familiei în materie de lichidare (*circulaire CIV/10/10 du 16 juin 2010 sur les compétences du juge aux affaires familiales en matière de liquidation*)].

8 Care sunt efectele regimului patrimonial al parteneriatului înregistrat asupra raportului juridic dintre un partener și un terț?

Potrivit articolului 515-4 al doilea paragraf din Codul civil, care este aplicabil indiferent de regimul patrimonial ales de parteneri, partenerii sunt considerați răspunzători în solidar față de terți pentru datoriile asumate de unul dintre ei pentru nevoile vieții cotidiene. Cu toate acestea, o astfel de răspundere solidară nu se aplică

cheltuielilor vădit excesive. Aceasta nu se aplică nici în cazul în care datoriile în cauză nu au fost contractate cu acordul ambilor parteneri pentru cumpărare cu plata în rate sau împrumuturi, cu excepția cazului în care se referă la sume mici necesare pentru nevoile vieții cotidiene, iar valoarea cumulată a sumelor, în cazul în care există mai multe împrumuturi, nu este în mod evident excesivă în raport cu stilul de viață al gospodăriei.

Potrivit articolului 515-5 al treilea paragraf din Codul civil, partenerul care deține în mod individual un bun mobil este considerat, față de un terț de bună-credință, a avea capacitatea de a efectua orice act de administrare, de folosință sau de dispoziție cu privire la bunul respectiv.

9 O scurtă descriere a procedurii de lichidare, inclusiv partajul și repartizarea bunurilor care au făcut obiectul parteneriatului înregistrat în acest stat membru

Conform articolului 515-7 al zecelea paragraf din Codul civil, la dizolvarea unui PACS partenerii sunt responsabili de lichidarea drepturilor și obligațiilor care decurg din PACS. Un judecător se va pronunța asupra consecințelor patrimoniale ale separării numai în cazul în care partenerii nu ajung la un acord.

Partajul se poate realiza pe cale amiabilă sau pe cale judiciară. În cazul unei soluționări pe cale amiabilă, partenerii încheie un acord de partaj. Acesta va fi sub forma unui act notarial, în cazul în care se referă la un bun imobil care necesită înregistrare cadastrală. Partajul se face pe cale judiciară dacă părțile nu ajung la un acord cu privire la lichidarea sau distribuirea bunurilor. Judecătorul se pronunță asupra cererilor de continuare a posesiei în comun sau de alocare preferențială (articolul 831 din Codul civil).

În cazul în care partenerii se aflau sub incidența regimului patrimonial de drept comun, și anume separarea bunurilor, toate bunurile a căror proprietate se poate dovedi ca fiind a unuia sau a celuilalt partener vor reveni proprietarului lor. În mod similar, datoriile personale ale unui partener rămân personale. Dimpotrivă, bunurile a căror proprietate nu se poate dovedi ca fiind a unuia sau a celuilalt partener sunt considerate bunuri deținute în comun, fiecare deținând jumătate.

În cazul în care partenerii au optat pentru regimul comunității de bunuri achiziționate după intrarea în parteneriat, se consideră că bunurile indivize aparțin fiecărui partener, fiecare deținând jumătate. În consecință, bunurile deținute în comun vor fi împărțite în mod egal între parteneri, cu excepția bunurilor care rămân în proprietatea fiecăruia (a se vedea mai sus și articolul 515-5-2 din Codul civil).

Dispozițiile privind alocarea preferențială prin partaj (articolele 831, 831-2, 832-3 și 832-4 din Codul civil) sunt aplicabile între parteneri.

10 Care este procedura și ce documente sunt necesare în mod normal pentru înscrierea bunurilor imobile?

În cazul partajului pe cale amiabilă al unui bun care necesită înregistrare cadastrală (cu alte cuvinte, un bun imobil), actul de lichidare și de partaj trebuie fie încheiat în formă autentică.

Articolul 710-1 din Codul civil prevede că, „pentru a se putea încheia formalitățile de înregistrare cadastrală, orice act sau drept trebuie să se întemeieze pe un act autentic întocmit de un notar care profesază în Franța, o hotărâre judecătorească sau un act autentic emis de o autoritate administrativă”.

Ultima actualizare: 15/04/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.